

PROSLOV

Zavod za znanstveni i umjetnički rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Osijeku i Osječko-baranjska županija upriličili su 9. studenoga 2006. godine u svečanom foajeu Hrvatskog narodnog kazališta znanstveni skup **Josip Juraj Strossmayer, veliki župan Virovitičke županije**.

Skup je održan 2005. godine kao sastavni dio niza aktivnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu i Đakovačke i srijemske biskupije u Đakovu na visokoj međunarodnoj razini povodom obilježavanja 190. obljetnice rođenja i 100. godišnjice smrti Josipa Jurja Strossmayera. U zreloj životnoj dobi, pored ostalih vrlina i djelatnosti, isticao se kao poznati hrvatski političar koji je kao takav djelovao u Osijeku, Zagrebu i Beču na sjednicama Županijske skupštine, Banske konferencije i Hrvatskog sabora. Upravo ovaj znanstveni skup u kontekstu navedenoga bio je izvrsna prilika da znanstveni djelatnici progovore o Josipu Jurju Strossmayeru kao virovitičkom županu u rasponu od povratka ustavnog uređenja u Hrvatsku 1860. godine, imenovanja, programa i ostavke velikog župana Virovitičke županije Josipa Jurja Strossmayera, rada Skupštine županije, upravnog uređenja županije nakon 1861. godine preko stanovništva, gospodarstva, prometa, kulturno-prosvjetnih i vjerskih prilika i na taj način osvjetlili lik velikog biskupa u ulozi župana. Njegovu ostavku potkrjepljujemo originalnim naširoko obrazloženim pismom „neopozive ostavke“ na funkciju velikog župana Virovitičke županije caru i kralju Franji Josipu I. posredovanjem bana Josipa Šokčevića 5. travnja 1862. godine: *Svietli Bane! Moja svijest i moje osvjedočenje kaže mi, da u ovakih okolnostih na dalje koristno kano veliki župan nit za domovinu, nit za N. veličanstvo djelovati nemogu, dužnost mi je dakle odstupiti, i Svietlost Vašu umoliti, da kod Nj. Veličanstva riešenje moje od službe velikoga župana čim prije izposlovati blagoizvolite. Ja ću se povući na užje polje svojega zvanja i onako moje malene intelektualne i physične sile koma[j] dosižu, da toj svojoj dužnosti podpuno zadovoljim.*

Stoga je sadržaj znanstvenog časopisa Anali 23 za 2007. godinu u cijelosti posvećen sadržaju navedenog skupa.

Julijo Martinčić